

LÄNSI-SUOMEN SYYTTÄJÄALUE

ECONOMY
PP FINLANDE
129759
POSTI OY

PL 8

40100 JYVÄSKYLÄ

Puhelin 029 56 24600 Fax 029 56 24

LÄHETE

26.1.2023

Asianro

R 22/16858

JOUTSAN KUNTA
NISSINEN HARRI

PL 20

19651 JOUTSA

Aluesyyttäjä

Tii Kiljunen

LIITTEET

Päätös syyttämättä jättämisestä

LÄNSI-SUOMEN SYYTTÄJÄALUE

PÄÄTÖS

23/552

syyttämättä jättämisestä

Asianro

PL 8

24.1.2023

R 22/16858

40100 JYVÄSKYLÄ

Puhelin 029 56 24600 Fax 029 56 24624

Syyttämättä jätetty

ILMONEN IIRIS

03.11.1962

Asianomistajat

JOUTSAN KUNTA

Tutkitut tai epäillyt rikokset ja lainkohdat

VIRKASALAIUUDEEN RIKKOMINEN tai
TUOTTAMUKSELLINEN VIRKASALAIUUDEEN RIKKOMINEN
7.2.2022 - 15.2.2022 JOUTSA
5680/R/0006971/22
Rikoslaki 40 luku 5 § 1 tai 2

Tapahtumatiedot

Iiris Ilmosen on epäilty kunnan viranhaltijana tahallaan tai tuottamuksellisesti palvelussuhteensa aikana oikeudettomasti paljastaneen sellaisen tiedon, joka on määrätty salassa pidettäväksi viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) perusteella.

Ilmosen on epäilty luovuttaneen paikallislehden toimittajalle tietoa kunnan tiloissa vuokralla olevan yhtiön ja kunnan välisestä raha-asioista ennen tietojen julkiseksi tuleamista. Tiedon sisältänyt kunnanhallituksen päätöksen esittelyteksti oli määrätty pidettäväksi salassa julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 17 ja 20 kohtien perusteella. Kunnanhallituksen päätös on myöhemmin tullut julkiseksi.

Päätös

Jätän syytteen nostamatta epäilyistä rikoksesta, koska ei ole olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi.

Perustelut

Ilmonen on esitutkinnassa kiistänyt syyllistyneensä rikokseen. Ilmonen on kertonut, että ei ole paljastanut toimittajalle mitään salassa pidettäviä tietoja, ja että hänellä on oikeus kertoa mielipiteensä sellaisista kunnan talouteen liittyvistä asioista, jotka eivät ole salassa pidettäviä.

Kunta on tehnyt tutkintapyynnön, koska kyseessä olevassa paikallislehdessä on 15.2.2022 julkaistu artikkeli, joka on sisältänyt 7.2.2022 kunnanhallituksen kokouksessa käsiteltyjä salassa pidettäviä tietoja. Artikkelissa on kerrottu kunnalla yhtiöltä olevista vuokrasaatavista, yhtiölle myönnetystä maksujärjestelystä sekä siitä, että päätöksestä oli jätetty yksi eriävä mielipide. Tiedot sisältänyttä kunnanhallituksen pöytäkirjaa ei ollut vielä 15.2.2022 mennessä julkaistu, koska siitä oli puuttunut osa allekirjoituksista. Pöytäkirja ja eriävä mielipide ovat tulleet myöhemmin julkiseksi.

SOVELLETTAVA SÄÄNNÖS

Rikoslain 40 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan virkasalaisuuden rikkomisesta rangaistaan jos virkamies tahallaan palvelussuhteensa aikana paljastaa sellaisen asiakirjan tai tiedon, joka viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain tai muun lain mukaan on salassapidettävä tai jota ei lain mukaan saa ilmaista, taikka käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi edellä tarkoitettua asiakirjaa tai tietoa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan jos virkamies huolimattomuudesta syyllistyy 1 momentissa tarkoitettuun tekoon, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *tuottamuksellisesta virkasalaisuuden rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan pöytäkirja tulee julkiseksi allekirjoituksen jälkeen, ellei sitä ole määrätty salassa pidettäväksi. Pöytäkirja ei siten ole ollut lehtiartikkelin julkaisun hetkellä julkinen siinäkään tapauksessa, että sitä ei olisi määrätty osin salassa pidettäväksi. Hallituksen esityksen (HE 30/1998, s. 61) pöytäkirjan liitteiden julkiseksituloa on arvioitava erikseen. Siten liiteasiakirjan julkisuus ei ole suoraan sidonnainen pöytäkirjan julkisuuteen ja julkiseksituloajankohtaan. Epäselväksi on siten jäänyt, onko Ilmosen eriävä mielipide ollut tekohetkellä salainen. Mielipide on myöhemmin julkaistu kunnan tietopalvelussa kokonaisuudessaan.

TODISTELU

Esitutkinnassa todistajana kuultu kunnan talous- ja hallintojohtaja Matias Penttinen on kertonut puhuneensa paikallislehden toimittajan kanssa puhelimesta 14.2.2022. Puhelun jälkeen Penttiselle oli jäänyt tunne siitä, että toimittaja oli tiennyt yksityiskohtia päätöksestä, ja että tiedot olivat vuotaneet. Penttinen ei muistanut puhelua sanatarkasti, eikä ole esitutkinnassa kertonut yksityiskohtaisemmin, mitä toimittaja oli sanonut tai mistä tunne oli johtunut. Penttisen mukaan esittelyteksti oli salattu, koska se oli sisältänyt yrityksen liikesalaisuudeksi luokiteltavia tietoja.

Kunnanhallituksen päätös oli tullut julkiseksi myöhemmin.

Todistajana kuultu kunnanhallituksen puheenjohtaja Pauliina Maukonen on esitutkinnassa kertonut puhuneensa puhelimesta Ilmosen kanssa 15.2.2022. Puhelun seurauksena Maukoselle oli jäänyt vahva käsitys siitä, että Ilmonen olisi vuotanut tiedot paikallislehdelle. Maukosen mukaan Ilmonen oli ilmoittanut hänelle olevansa tietovuodon takana ”jos kerran tutkintapyyntö on tehty”, ja että hänellä on oikeus välittää eriävä mielipiteensä eteenpäin lehdistölle. Maukonen on esitutkinnassa kertonut epäilleensä Ilmosta tietojen vuotamisesta lehdistölle jo ennen nyt käsillä olevaa tapausta.

Kirjallisena todisteena on kunnan tutkintapyyntö, lehdessä julkaistu teksti ja asiaan liittyvä ote pöytäkirjasta 7.2.2022 pidetystä kokouksesta liitteineen.

Lehdessä julkaistussa tekstissä käsitellään yrityksen velka-asioita. Penttisen kertomista salassa pidettävistä tulevaisuuden suunnitelmista ja tulevista projekteista ei tekstissä ole mainintaa.

NÄYTÖN ARVIONTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Asiassa riidatonta on se, että paikallisessa lehdessä on kirjoitettu yrityksen velkoihin ja maksujärjestelyihin liittyvistä asioista ennen kuin kyseisiä asioita koskeva kunnanhallituksen päätös on tullut julkiseksi. Päätös on tullut julkiseksi myöhemmin allekirjoitusten jälkeen. Lehtiartikkelissa ei ole kirjoitettu yrityksen liikesalaisuuksiksi luokiteltuja asioita.

Arvioitavaksi tulee, onko esitutkinnassa saatu näyttöä siitä, että Ilmonen olisi kertonut toimittajalle lehdessä julkaistut tiedot.

Esitutkinnassa ei ole tullut ilmi konkreettista näyttöä tietojen vuotajasta. Ilmonen on esitutkinnassa kiistänyt tunnustaneensa tietovuodon Maukoselle. Maukosen kertomuksen mukaan Ilmonen oli tunnustanut teon sen jälkeen, kun Maukonen oli kertonut tutkintapyyntönsä tekemisestä. Mainituissa olosuhteissa Maukosen kertomus tunnustuksesta ei yksinään riitä näytöksi Ilmosen syyllisyyden tueksi. Penttisellä on ollut tiedossaan ainoastaan Maukoselta kuultu epäily siitä, että Ilmonen olisi vuotanut tiedot. Sillä, että Ilmonen on ollut tehtyyn päätökseen tyytymätön, ei ole merkitystä asiaa arvioitaessa.

Edellä esitetyn perusteella katson, ettei esitutkinnassa ole saatu riittävää näyttöä Ilmosen syyllisyydestä vastoin Ilmosen kiistämistä. Jätän syytteen Ilmosta vastaan nostamatta esitetyn perustein.

Lainkohta

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 1 luku 6 § 1 mom. 3 -kohta ja 6 a § 1 mom. 1-kohta

ASIANOSAISILLE TIEDOKSI

1. Tämä päätös ei vapauta rikoksesta epäiltyä mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
2. Asianomistajalla on tämän päätöksen tekemisen jälkeen oikeus käyttää omaa syyteoikeuttaan.
3. Syyttäjä saa peruuttaa päätöksensä vain, jos asiassa ilmenneen uuden selvityksen mukaan päätös on perustunut olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa

1 luku 2 §

Syyttäjän tehtävänä on nostaa rikoksesta syyte ja ajaa sitä.

Syytteen nostamisen edellytyksistä säädetään 6 § 1 momentissa. Lisäksi noudatetaan, mitä asianomistajan syyttämispyyntöstä ja muista erityisistä syytteen nostamisen edellytyksistä muualla laissa säädetään.

1 luku 6 §

Syyttäjän on nostettava syyte epäilystä rikoksesta, jos hän katsoo, että:

- 1) se on laissa säädetty rangaistavaksi;
- 2) sen syyteoikeus ei ole vanhentunut; ja
- 3) on olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäilyn syyllisyyden tueksi.

Vaikka on olemassa todennäköisiä syitä epäilyn syyllisyyden tueksi ja muut 1 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät, syyttäjä saa kuitenkin jättää syytteen nostamatta 7 tai 8 §:n taikka muun vastaavan lainkohdan nojalla.

1 luku 6 a §

Syyttäjän on tehtävä päätös syyttämättä jättämisestä, jos:

- 1) syytteen nostamiselle 6 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset eivät täyty;
- 2) hän jättää syytteen nostamatta 6 §:n 2 momentin nojalla;
- 3) asianomistaja ei ole tehnyt syyttämispyyntöä tai muu 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu syytteen nostamiselle säädetty erityinen edellytys ei täyty ja asian laatu vaatii erillisen päätöksen tekemistä.

Päätös syyttämättä jättämisestä on perusteltava. Perusteluista on ilmentävä ne seikat ja todisteet sekä näytön arviointi ja oikeudellinen päättely, joihin päätös perustuu.

Allekirjoitus

Aluesyyttäjä

Tii Kiljunen

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Jakelu

Syyttämättä jätetty
Asianomistaja
Poliisi